

Nem csak Szenes

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 12. szám, 2019. március 22.

Ungváry Rudolf a kérdések kérdésének tartja, hogy 1989 után mind a mai napig miért nem kellett a magyar politikai osztály túlnyomó többségének Szenes Hanna. (*Paradigma a vakvágányon*, *ÉS*, 2019/7., febr. 15.). Nem mintha az Izraelből érkezett angol tiszt hősiessége nem érdemelne meg minden tiszteletet, de tovább kérdezem: melyik antifasiszta küzdelem mögé állt be nagyobb intenzitással a rendszerváltás utáni politika, mint az azt megelőző? Milyen lenyomat látható az illegális kommunisták fasizmus elleni akcióiról, megnyilvánulásairól az erről szóló, pénzt, fáradságot nem kímélő Terror Házában? Hol látunk szobrokat partizánokról (oly sokat nem is kellene állítani), pedig nem voltak zsidók, sem külföldi ügynökök. És akkor most a zsidókról, akikről az a vélemény, hogy ellenállás nélkül hagyták magukat lemészárolni. Akár a hitsorsosok között, mennyire ismert a halucok mozgalma, amelyik a háború alatti legerősebb civil szervezkedés volt, és a kulturális rendezvényektől eljutott az illegális ellenállásig, üldözöttek százait juttatva ki Romániába, sőt, egyik akciójukkal a halálmenet elől a Margit körüti fogházból? Van-e emlékház vagy emlékszoba Kis-Varsóban (a Népszínház utca környéke), ahol arra emlékeztetnének bennünket, hogy a Horthy-proklamációt komolyan véve itt lőttek is német páncélosra, aminek következményeként a nyilasok embertelen vérengzést tartottak a zsidó lakosság között? De tessék bemenni a Vadász utcai Üvegházba, ahol a szegényes egyszobás kiállítást izraeli pénzből tartják fenn, holott a neves épületben a háború végóráiban magyar állampolgároknak hamisítottak menlevelet. Ezt hozta nekünk a rendszerváltás.

Ungváry Rudolfnak teljesen igaza van, amikor rámutat, hogy a Szenes Hanna elleni vád fából vaskarika. Merthogy a hazaárulás mibenlétét mindig egy uralkodó osztály határozza meg, így az legfeljebb államárulás lehet. Még a háború előtt erdélyi kommunisták illegálisan Moszkvában jártak. És bár akkor országaink között szívélyes viszony volt, későbbi lebukásukkor hazaárulás vádjával éveket kaptak ezért Budapesten. Félek, nincs messze az az idő, amikor egy brüsszeli látogatás is súlyos következménnyel járhat.